

Sygn. akt III AUz 112/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska (spr.)

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SA Marek Szymanowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 października 2019 r. w B.

sprawy z odwołania J. O.

przeciwko Dyrektorowi Biura Emerytalnego-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość emerytury

na skutek zażalenia J. O. od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 12 września 2019 roku (sygn. akt V U 1297/19)

postanawia :

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Marek Szymanowski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku zawiesił na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. postępowanie w sprawie z odwołania J. O. od decyzji Dyrektorowi Biura Emerytalnego-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 6 lipca 2017 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy powołał się na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych Sekcja ds. Odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa wydane w dniu 24.01.2018 r. w sprawie XIII 1U 326/18. Postanowieniem tym Sąd zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o stwierdzenie zgodności zaskarżonych przepisów z Konstytucją RP. Rozstrzygnięcie tego zagadnienia będzie miało istotny wpływ na wydane orzeczenie w niniejszej sprawie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie J. O. podnosił, iż zawieszenie postępowania narusza jego prawa do możliwie szybkiego i sprawiedliwego procesu wyrażone w art. 45 ust. 1 Konstytucji. Nadto podkreślał, że przepis 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. daje sądowi tylko możliwość zawieszenia postępowania. Wnosił zatem o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sad Apelacyjny zważył co następuje

Zażalenie należało uznać za zasadne

Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 §1 pkt 3¹ k.p.c., a zatem w związku z postępowaniem toczącym się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest fakultatywne. Nawet zatem jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku toczącego się postępowania, ustawa nie wymaga od sądu rozpoznającego sprawę zawieszenia postępowania, dając w tym zakresie samodzielność w podjęciu takiej decyzji. Chodzi zatem o to, aby decyzja o zawieszeniu postępowania nie zapadała mechanicznie, ale w uwzględnieniu konkretnych okoliczności sprawy. Nie bez znaczenia w tym zakresie jest nie tylko ścisły związek rozstrzygnięcia Trybunału z przedmiotem postępowania, ale znaczenie ma to, czy w sprawie nie zgłoszono innych zarzutów i roszczeń, których rozstrzygnięcie nie pozostaje już w takim związku, jak też znaczenie ma sam charakter sprawy. Nie można bowiem nie zauważyć, iż prawo strony dostępu do Sądu i rozpoznania jej sprawy w rozsądnym terminie, gwarantowane art. 6 ust 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w dniu 4 listopada 1950 r. w R. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) i art. 45 Konstytucji RP jest szczególnie akcentowane w sprawach, w których przedmiotem są świadczenia mające istotne znaczenie dla egzystencji ubezpieczonych (emerytury, renty, wynagrodzenia za pracę). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w S. na tle art. 6 ust.1 wspomnianej Konwencji sprawy dotyczące źródeł utrzymania należą do spraw o szczególnym znaczeniu dla strony (ubezpieczonego) i konieczne jest aby postępowanie w tych sprawach toczyło się szczególnie szybko (por. m.in., O. przeciwko Austrii, wyrok z 28 czerwca 1990 r., § 72; C. przeciwko W., wyrok z 24 maja 1991 r., § 17; L. przeciwko Polsce wyrok 19 października 2004 r. Skarga nr (...) § 34; M. przeciwko Polsce, wyrok z 14 września 2004 r. skarga nr (...)).

W kontekście powołanej przez Sąd Okręgowy przyczyny zawieszenia postępowania tj. oczekiwania na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego trzeba też zauważyć, iż w orzecznictwie (...) przyjęty jest pogląd, że jeżeli przyczyną przewlekłości postępowania (nierozpoznania sprawy w rozsądnym terminie) jest oczekiwanie na rozstrzygnięcie w innej sprawie, a zatem jeżeli zwłoka w rozpoznaniu jest skutkiem opieszałości innego sądu niż sąd orzekający w danej sprawie, to nie jest to wystarczającym usprawiedliwieniem przewlekłości postępowania, w sprawie sądu orzekającego oczekującego na orzeczenie innego sądu (por. w tym zakresie wyrok (...) z 7 lipca 2009r. w sprawie W. i P. przeciwko Polsce , skarga Nr (...) i (...)).

Rozpoznając przedmiotowe zażalenie należało zatem wziąć pod uwagę wszystkie te wyżej wskazane okoliczności, w szczególności i to, że skarżący w odwołaniu od zaskarżonej decyzji zarzucił nie tylko niekonstytucyjność przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), ale również zarzucił kilkakrotnie (k. 9-10) Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w dniu 4 listopada 1950 r. w R. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.) oraz naruszenie Protokołu Nr (...) do tejże Konwencji sporządzonego w dniu 20 marca 1952 r. w P. (Dz. U. z 1995r. Nr 36 poz. 175).

Należy też zauważyć w kontekście przytoczonego wyżej orzecznictwa (...), iż niewyznaczenie dotychczas przez Trybunał Konstytucyjny terminu rozpoznania pytania prawnego w sprawie P 4/18 prowadzi do faktycznego uniemożliwienia odwołującemu – prawidłowego określenia wysokości świadczenia i pozbawia go dostępu do Sądu i rozpoznania sprawy o wysokość świadczenia w rozsądnym terminie (bez nieuzasadnionej zwłoki). Taki stan rzeczy może zatem prowadzić do naruszenia zarówno art. 6 wspomnianej wyżej Konwencji, art. 45 Konstytucji i RP jak i rodzić konsekwencje przewidziane w przepisach ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2016 r. poz. 1259 ze zm.).

W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie na mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało uchyleniu.

SSA Dorota Elżbieta Zarzecka SSA Alicja Sołowińska SSA Marek Szymanowski

(...)

(...)

(...)

(...)